

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Pastorală de Crăciun a Prea Sf. Sale Episcopului
nostru Nicolae Ivan.

I. Vască: Ești Tu Hristos...?

O. Bucevschi: Încarnațiune.

Prof. A. Buzdug: Noaptea de Crăciun.

Prof. G. Muntean: Noaptea sfântă.

Prof. G. Stănescu: Iisus Hristos.

Sofron Vlad: Cântarea îngerilor. — Cronică.

Nr. 8822—1930 Pres.

NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu Dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei
Vadului, Feleacului și Clujului.

Preacucernicilor Protopopi, Cucernicilor Preoți și tuturor Dreptcredincioșilor Creștini din
reînviata Episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului, har și pace dela Dumnezeu, Părintele
Ceresc, iar dela Noi salutare și Binecuvântarea Noastră arhipăstorească.*)

„Hristos se naște, măriți-L; Hristos din ceruri,
întimpinați-L; Hristos pe pământ, înălțați-vă; cântați
Domnului tot pământul și cu veselie laudați-L po-
poarelor, că s'a preamărit.“

(Catavasia la Nașterea Domnului).

IUBIȚILOR MEI FII SUFLETEȘTI,

Zi mare și sfântă, ne-a învrednicit bunul Dumnezeu să prăznuim azi.

În îndepărtatul Răsărit, în ieslea unei peșteri, în sărăcie și umilință a văzut lu-
mina zilei, Acela, pe care popoarele năpăstuite și cufundate în întunec de veacuri L'au
așteptat, Acela pe care proorocii L'au prevestit, Acela, care ca „un mare făcător de bine
și Mântuitor ne-a dăruit cărarea, pe care umblând, lesne să aflăm mărire“. (Irm. N. D.)

Azi s'a născut din Fecioară, Hristos, Fiul lui Dumnezeu, fericirea, mântuirea și
binecuvântarea credincioșilor, Soarele dreptății, Lumina lumii a răsărit pe cerul înstelat
al unei nopți minunate de iarnă, și a cuprins pentru vecie, cu căldura binefăcătoare a
razelor Sale, pe toate popoarele și neamurile, cari I-se închină.

Sfânta și marea zi de azi ne aduce și împrăștiată în minte această minunăție
întâmplare. De câte ori avem fericitul prilej să prăznuim această strălucită sărbătoare,
se cuvine să avem în inimi și în cugete îndemnul prețios, ce se cuprinde în cântarea care
răsună în auzul tuturor în această slăvită zi de bucurie: „Hristos se naște, măriți-L;
Hristos din ceruri, întimpinați-L; Hristos pe pământ, înălțați-vă; cântați Domnului tot
pământul și cu veselie laudați-L popoarelor, că s'a preamărit.“

Când un împărat pământesc se hotărăște să-și cerceteze supușii, aceștia se în-
trec și nu știu cum îl vor primi mai bine: îi curăță și-i pregătesc calea, îi aștern la

*) Se cetește în ziua primă în parohiile matere, iar în ziua a 2-a în parohiile administrate și în filii

picioare flori și covoare, iar ei îmbracă cele mai curate haine de sărbătoare, și-i ies întru întîmpinare cu bucurie, nu lipsește nici mic, nici mare. Și află o mare mîngăiere și fericire dacă îi pot smulge o privire; își descopăr capetele, își pleacă genunchii, la cel mai mic semn al împărăteștei sale bunevoînțe!

Dar acum, că se pogoară între noi, Împăratul Cerurilor, Domnul Domnilor, Împăratul Împăraților, — cum îl vom întîmpina pe El? Cum îi vom curăți și pregăti Lui calea? Care va fi podoaba cea mai scumpă cu care îi vom înveseli inima? Podoabe lumești, haine scumpe și strălucitoare, fețe rumene și chipuri îmbuibate de mîncări și băuturi, nu vor putea înveseli niciodată pe Împăratul ceresc!

Podoaba cea mai aleasă a creștinului va fi podoaba sufletului său, „duh umilit, inimă înfrîntă și smerită, Dumnezeu nu va urgisi.” (Psalmistul David). — Vom întîmpina pe Domnul ce s'a pogorît azi în mijlocul nostru, în casele și familiile noastre, cu cugete curate și dezbrăcați de toată patima.

Precum El se înfățișează azi în chipul smerit al omului, voind să se nască în ieslea săracă din Vifleem, fără pregătiri mărețe, fără alaiu domnesc; astfel se cuvine să ne apropiem și noi de El, săraci de podoabe lumești, dar bogați în frumseța și comorile sufletului nostru. Fiul lui Dumnezeu, ne aduce pe pămînt dragostea, — cu dragoste să-L întîmpinăm; ne aduce pacea și bunăînvoire între oameni, — cu pace și cu bunăînvoire să-L întîmpinăm și noi; ne aduce îndemnul spre iertare și fapte bune, — cu același îndemn sădit în sufletele noastre, să-I ieșim înainte să-I înveselim și noi fața și inima.

Stăpînirile lumești dau porunci aspre și pun în vedere pedepse grele pentru neascultare. Stăpînirea bisericească dimpotrivă vine cu blîndeță și vă dă cele mai folositoare povețe, vă cere să le ascultați fără silă, cu dragă inimă și cu încredere în izbăvire.

Ca și în alți ani, și cu acest prilej al Nașterii Domnului, gîndul meu se îndreaptă cu toată căldura și cu toată dragostea către toți fii mei sufletești din scumpa și blagoslovita ctitorie a lui Ștefan cel Mare și Sfînt.

Vă chem iubiților să faceți fapte creștinești, să vă aduceți aminte de iubiții răposați și pentru sufletul lor să faceți pomenire și milostenie, să intrați în casa văduvei și a săracilor și să le dați o bucată de pâne, o îmbrăcăminte caldă, ori să procurați pentru sfînta biserică câte o icoană, carte, potir, sau alte obiecte, atît de necesare pentru înfrumșetarea Casei Domnului. Faceți binele, ca să aveți mîngăiere și mulțumire sufletească de a mulțumi în felul acesta lui Dumnezeu, pentru binefacerile pe cari vi le-a dat din belșug. Și ca să fiți și mai desăvârșiți, — încunjuțați locurile de ocară și de pierzare, cruțați rodul muncii și ostenelele voastre, să vă feriți de ospețe nelegiuite și de beții, avînd să umblați în calea Domnului. Vă mai chem iubiților să căutați pacea — acest izvor al binelui și al fericirii pămîntești — și să faceți ca să piară dintre voi ori ce umbră de neînțelegeri în familie și în biserică, — ca să se poată spune că sunteți fii ai lui Dumnezeu, fii ai păcii.

Zilele sunt grele, munca voastră a sătenilor este mai slab răsplătită, dar bunul Dumnezeu, știți, că a întocmit 7 ani grași și 7 ani slabi.

În anii bogați să grijim și pentru cei slabi, — să lăpădăm luxul în haine, în mîncări și băuturi, — să petrecem în trezvie, — și vom trece mai ușor peste vremile grele de azi. În alte țări e și mai grea viața ca la noi, dările apasă și acolo și pretutindenea, asupra cetățenilor; sute de fabrici și-au închis cuptoarele, mii de șomeri (oameni fără lucru) stau în sarcina statului și a orașelor, ca să-i țină și apere din ghiarele foamei și a frigului, ca să nu se răscoale contra ordinii din sate și orașe.

În țara noastră, mulțumită lui Dumnezeu și darurilor cari le-a revărsat asupra țării noastre, n'a ajuns poporul să rabde foame și să sufere de frig. Pămîntul lucrat, a dat roade de hrană, pădurile dau lemne, — și locuințele țaranilor noștri, pînă ieri întunecoase și umede, astăzi sunt mai luminoase, mai uscate și mai sănătoase, — și sănătatea, acest mare dar dela Dumnezeu, este mai pușin amenințată ca în trecut.

Acesta e adevărul — și adevărul trebuie privit în față — cum se cuvine, și nu prin poveștile celor ce vor să samene furtună și nemulțumiri în popor. De altfel, greutatea zilelor a simțit-o și Cel ce a petrecut în străinătate 4 ani de zile, — Majestatea Sa iubitul nostru Rege.

Într'o luminată zi de vară, în apropierea praznicului Pogorîrii Duhului Sfânt, — bunul Dumnezeu — trimis-a mila și adevărul Său și a izbăvit sufletul supușilor Săi smeriți (Ps. VI. 5) și stăpânul mult dorit a descăleat în țara părinților Săi.

Bucuria a fost de nedescris, — stăpânul a fost așezat de popor în scaunul domnesc, și acum cu mână tare și cu braț înalt, cumpănește cum să ieșim din greul zilelor ce s'au abătut asupra noastră.

Înțeleptele cuvinte, cari le-a rostit Regele nostru la luarea moștenirii, declarându-se fiu credincios și devotat al țării, unde și-a petrecut copilăria și și-a făcut școala, unde a luptat alături de dorobanțul român, pentru întregirea neamului, — au avut răsunset în tot cuprinsul țării.

La primul pas al Domniei, un fior de încurajare și mândrie s'a trezit în cugelele și inimile tuturor. Țara și-a primit stăpânul, armata comandantul, justiția, școala și biserica pe patronul înțelegător și devotat.

Toți bărbații de seamă ai neamului s'au strâns în jurul Tronului, dându-i tot sprijinul de care are nevoie.

Și a chemat pe toți la sfat și la muncă, — a îndatorat guvernul să mai impuțineze slujbașii, pe cei cu plăți prea mari să-i facă să înțeleagă, să aducă jertfa de a se mulțumi cu mai puțin, iar asupra poporului n'a mai îngăduit să se pună biruri noi, — ci dimpotrivă, cele prea grele trebuie să se ușureze.

Nu ne putem îndoi că și legea uzurei și a cametelor prea mari se va aduce și trebuie să se aducă, și atunci va urmă o ușurare simțită a greutateților cari ne apasă. Slujbașii băncilor, cu plăți mai mari ca ministrii și ca mitropoliții, — vor vedea, că ori dau banca de mal, ori pe datorași îi istovesc și nimicesc și atunci rămân și ei fără rosturi și fără pâne.

În astfel de împrejurări a urcat — fiul desrobitorului nostru Rege Ferdinand, — Carol II-lea, tronul României întregite și nedespărțite, — și cu acest act credem, că se va deschide o eră nouă de binefaceri asupra țării noastre, asupra poporului nostru, asupra bisericii noastre, al cărei fiu credincios este Regele, născut aici între noi, iubitor de țară și de popor.

Mă îndrept și către voi, iubiții mei fii sufletești, în această zi înălțătoare, și Vă pun la inimă să fiți cu ascultare și cu supunere față de iubitul și bunul nostru Rege, și să țineți seamă de cuvintele apostolului Petru, care zice: „așa este voia lui Dumnezeu, — de Dumnezeu vă temeți, pe împăratul cinștiți-l, — că nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu.“ (Rom. XIII. 1). Să împreunăm rugăciunile noastre de toate zilele cu rugăciunea ce o înalță biserica, cerându-i dela Dumnezeu: sănătate, spor la muncă și biruință asupra vrăjmașilor.

Da, biruință asupra vrăjmașilor, căci mulți sunt cei ce ne pândesc, mulți sunt cei ce ne invidiază hotarele, mulți foarte mulți, cari ne doresc pieirea, atât înlăuntrul țării, cât și în afară de granițe. Și în fața acestor oameni răi, — se impune ca noi cei buni să ne închegăm într'un mănunchiu tare, pe care nici porțile iadului să nu îl poată birui.

Să ne întărim fortărețele noastre culturale, bisericile și școlile, să scoatem din satele noastre otrava, care nimiceste sufletele și trupurile deopotrivă, — să ne iubim mai mult și să ne urim mai puțin unii pe alții. Să muncim — și să cruțăm — să alungăm păcatul lăcomiei, acest izvor al multor neajunsuri cari se abat asupra noastră. Cei tari să ajutăm pe cei slabi, cei nevoiași și neputincioși să afle sprijin și inimi calde creștinești — în deaproapele lor — și pe urma acestor îndeletniciri dumnezeiești, să răsără soarele dreptății și lumina cunoștinții, — care ne va duce la limanul dorit, — la fericirea care a gătit-o Domnul aleșilor săi.

Numai orbii nu văd, ce putere ascunsă este în brațele, în trupul și sufletul poporului nostru, și aceste daruri dumnezeiești să nu le lăsăm în părăgînire. Să le dăm viață, să le punem în funcțiune, spre binele nostru și al țării.

Prilejuri de reculegere morală au să fie sărbătorile noastre — și ele să fie sfințite prin fapte grăitoare și prin darul Duhului Sfânt, — care îl rugăm să se reverse din belșug asupra credincioșilor noștri acum și în vecii vecilor.

Dat în Reședința noastră Episcopescă din Cluj, la ziua Nașterii Domnului din anul 1930.

De tot binele voitor

NICOLAE, Episcop.

Ești Tu Hristos...?

(Marcu, XVI, 61).

Iată întrebarea, iată nedumerirea, care dela nașterea și până la înmormântarea trecătoare a Fiului lui Dumnezeu, s'a desprins de pe buzele muritorilor.

Lumea niciodată nu a pătruns cu adevărat în taina adâncii înțelepciuni divine: „Că cele nebune ale lumii a ales Dumnezeu, ca pe cei înțelepți să-i rușineze; că ce este slab al lui Dumnezeu, mai tare decât oamenii este.” (I. Cor. I, 25, 27).

Lumea a judecat și judecă pe om după aparențele exterioare: după haine, felul său de viață, forța sa materială, trecerea de care are parte în societate. Ori acestea se pot improviza ușor fie prin lux, fie prin alte efortări, care de obicei nu poartă timbrul sincerității.

Scopul justifică prea adese mijloacele. Omul vorbește bine de sine, dorind ca și altul să vorbească la fel de el. Așa a fost și se vede că viața omenească rămâne nelipsită de judecata superficială a lumii.

Ne găsim în pragul unei mari sărbători, când Biserica ne îndeamnă să ne închinăm iarăși marelui Împărat, ce se numește *Hristos*. Acest Împărat însă n'are alai domnesc în jurul Său, n'are podoabe și strălucire împărătească, cum se obișnuște în lume. El apare în cea mai simplă sărăcie, în ieslea unor nevinovate dobitoace, lângă pieptul iubitor al unei neprihănite mame. Doar îngerii din ceruri i-au cântat frumos în noaptea nașterii Sale.

Iată că azi din nou lumea, dela Rege până la cel mai umil credincios, este che-

mată, să părăsească pentru o clipă strălucirea și îndemănările caselor lor fastuoase, și să se coboare la ieslea săracă, unde s'a născut acest Împărat, lipsit de podoabele pământului. Iar cei cari iubesc la nebunie strălucirea și fastul orbitor al oamenilor, vor exclama poate și azi cu mirare, ca și Arhiereul iudeu odinioară: „*Ești Tu Hristos?*” Te găsim cu totul altfel, de cum Te-am așteptat, de cum Te-am întrezărit în închipuirea noastră!

Aceștia însă nu-și dau sama, că Dumnezeu căile umilinții, curăției și ale nevinovăției sărace și le-a ales, pentru ca prin ele să învețe și să mântuiască pe cei ce caută și cred în ajutorul Lui.

Întruparea Fiului Său dumnezeesc ni-L prezintă pe Domnul ca pe un umilit serv, pe El ce s'a numit și *Cuvântul*, ca pe un copil fără puterea cuvântului. Această taină să ne îndemne la reculegere și meditare profundă.

Ești Tu Hristos? se întreabă nedumerită lumea, așteptând să vadă strălucire, semne și minuni. Dar iată, că semnele nu se dau, minunile nu se fac, cum le dorește lumea. Ci se fac pe nesimțite, fără zgomot. imobilând și sfințind oameni, lucruri și locuri. Zguduiri și surprize neprevăzute, producătoare de spaimă și emoții ar dori să vadă puțin credinciosul cu ochii săi trupești. Ori neprevăzutul și zdrobirea răbdării sufletelor create spre fericire, marele Creator niciodată nu le-a intenționat.

Ci adevărurile mari, pildele mărețe, pozele sfinte, Dumnezeu le-a împărțit oamenilor în cel mai simplu și lămurit mod.

Cum ar fi putut veni Tatăl cel Ceresc

mai potrivit și mai cu efect în ajutorul suflurilor zbuciumate și chinuite de neajunsurile și desamăgirile vieții, decât coborându-se fără zgomot, fără deslănțuire de groază și enervare, în mijlocul oamenilor, chipul umilit al omului purtând?

Acest *Hristos*, ce s'a născut în ieslea săracă din Vifleem, este adevăratul *Hristos*, prezis de prooroci. Este cu adevărat El, Împăratul Împăraților, care după însaș a Sa mărturisire „*îl vom vedea șezând de-a dreapta puterii și venind cu norii cerului.*“ (Marcu, XIV, 62).

Strălucirea Lui? Bunătatea nespusă a inimii. Podoabele Lui? Nevinovăția sufletului și dragostea Sa nemărginită. Alaiul, garda Sa împărătească? Odinioară păstorii săraci de pe coastele unor țarine puțin cunoscute, azi sute de milioane de credincioși devotați, cari-L vestesc și-L aclamă peste întreaga față a pământului.

Veniți deci, toți voi frații întru acest *Hristos*, născut în umilință, să-L preamărim, să ne plecăm genunchele închinându-ne Lui, să-i strigăm din adâncul sufletului: *Tu ești cu adevărat „Hristosul Fiul celui Binecuvântat, cel ce ai înălțat cornul nostru, sfânt ești Doamne“* (Cânt. III. Catavasia Nașterii Domnului), acum și pururea.

I. Vască.

Încarnațiune.

Mântuirea omenirii din robia păcatului și a diavolului, în care ajunsese ea în urma căderii protopărinților în raiu, s'a realizat prin încarnațiunea persoanei a doua a sf. Treimi. Promisiunea acestei mântuiri — opera comună a celor trei persoane divine — s'a făcut omenirii după călcarea poruncii, date protopărinților noștri cu scopul de a-i întări în practicarea virtuții, ca astfel, dezvoltându-se și perfecționându-se moral, să poată ajunge la asemănarea cu Dumnezeu.

Promisiunea mântuirii, care avea să se realizeze „la plinirea vremii“, s'a făcut după căderea în păcat, totuși hotărâtă a fost ea din eternitate. Căci căderea omului n'a fost o surpriză pentru Dumnezeu, încât abia după acest fapt, deci în decursul timpului, să fi conceput El planul mântuirii. Nu, ci acelaș act etern care cuprinde hotărârea lui Dumnezeu cu privire la crearea lumii, cu-

prinde și hotărârea Sa cu privire la mântuirea omului, prevăzând din eternitate căderea lui. Eternitatea și neschimbabilitatea ființei divine pretind și eternitatea hotărârii de mântuire. Sf. Scriptură confirmă afirmația aceasta când spune la Efes 1. 4: „Pre-cum ne-a ales pe noi întru dânsul *mai înainte de întemeierea lumii*, ca să fim noi sfinți și fără prihană înaintea Lui întru dragoste“ și la 1 Petru 1. 19—20: „Ci cu scumpul sânge al lui *Hristos*, ca al unui miel nevinovat și nespurcat, care era cunoscut *mai înainte de întemeierea lumii*, dar s'a arătat în anii cei mai de apoi pentru voi“. În acest din urmă citat, misterul încarnațiunii, prin care s'a săvârșit mântuirea, e prezentat sub aspect causal ca fiind ceva etern, iar sub aspect efectiv ca ceva temporal, întrucât hotărârea există din eternitate, iar realizarea s'a făcut în timp.

Adevărat, noi sistemizând logic actele divine, în urma mărginirii ființii noastre spunem că Dumnezeu a conceput planul mântuirii abia *după* ce a prevăzut căderea omului. La Dumnezeu însă nu există succesiunea actelor, nu există succesiune de momente temporale, astfel că în acelaș act etern e cuprins și decretul creațiunii și cel al mântuirii.

De mântuire, și anume prin Dumnezeu, are absolută nevoie atât omenirea în general cât și fiecare om în particular, pentru a-și putea redobândi grația și fericirea pierdute prin păcatul primei perechi de oameni. Fără această mântuire omul ar fi fost pierdut pentru vecie, căci avizat numai la puterile proprii slăbite prin păcat, nici când nu s'ar fi putut mântui. Și imposibilitatea totală pentru omul căzut de a se mântui prin sine însuș, nu trebuie privită ca ceva extraordinar, căci și în atâte alte lucruri poate el lucra mai mult în sens negativ decât pozitiv. De pildă sănătatea o distruge ușor, reface însă greu, la fel și însaș viața o distruge omul ușor, restabili însă nicicând. Deaceea și spune Augustin: „Vendere se potuerunt (homines), sed redimere non potuerunt: venit redemptor e dedit pretium, fudit sanguinem suum, emit orbem terrarum“.

Realizarea mântuirii nu ștetea deci în puterile slăbite ale omului, necesitatea ei însă o simțea și capabil pentru primirea ei era el, căci prin păcat chipul lui Dumnezeu

fusec numai alterat și nu desființat. Mai rămăsese muștrarea conștiinței și năzuința după adevăr și bine. Totuș nu se poate susține că pentru aceste motive omul ar fi avut un *drept* la mântuire, sau că Dumnezeu ar fi fost *nevoit* să-l mântuească. Prin păcat omul și-a meritat cu tot dreptul pedeapsa dată; pretenția de a fi eliberat de ea, nu era justificată. Iar cu privire la Dumnezeu nu poate fi vorbă de necesitate, căci în acțiunile Sale exterioare nu-i determinat de nici un fel de necesitate, fie ea exterioară sau interioară. Mântuirea este un act al voinței perfect libere a lui Dumnezeu, izvorând din infinita Sa bunătate, îndurare și iubire de oameni. „Așa a iubit Dumnezeu lumea, încât și pe Fiul Său cel unul născut l-a dat, ca tot cel ce crede întru El să nu piară, ci să aibă viață veșnică“. (In 3. 16). Sau la Efeseni 2. 4-5: „Iar Dumnezeu, bogat fiind întru milă, pentru cea multă a Sa dragoste, cu care ne-a iubit pe noi, și fiind noi morți cu păcatele, împreună ne-a înviat cu Hristos (în dar sunteți mântuiți)“.

Mântuirea omenirii s'a realizat „la plinirea vremii“, adică atunci când a sosit timpul hotărât de Dumnezeu și când omenirea a fost pregătită suficient pentru primirea Mântuitorului. Deci nici imediat după căderea în păcat, nici abia la sfârșitul timpului. Mântuitorul nu apare imediat după cădere în păcat, căci mândria omenească, din care izvorise păcatul, trebuia să fie umilită, și omenirea să ajungă la conștiința deplină a stării sale păcătoase și a imposibilității de a se mântui prin sine însaș, și astfel să simtă necesitatea intervenției divine. Peste tot omenirea trebuia să fie pregătită pentru cunoașterea și primirea Mântuitorului. — Dar Mântuitorul nu avea să vină nici abia la sfârșitul veacurilor, căci în cazul acesta păcatul lua proporții tot mai mari, iar cunoașterea de Dumnezeu tot mai mici, și pregătirea omenirii pentru primirea Lui ar fi suferit. Deci timpul până la sosirea lui Iisus Hristos a fost de pregătire. Firește pregătirea aceasta a fost mai mult de natură negativă, conzistând în cunoașterea propriei slăbiciuni morale și a necesității de mântuire prin Dumnezeu. Totuși Dumnezeu, dela început chiar, n'a între-lăsat să pregătească omenirea, îndeosebi po-

porul iudeu, și în formă pozitivă, prin promisiunile și profețiile mesianice, prin diferite tipuri ale viitorului Mesia și prin instituții, ceremonii și prescripțiuni fixate în V. T. În urma acestei pregătiri, negative și pozitive, Mântuitorul era așteptat de toți oamenii, nu numai de iudei, ci și de păgâni, dupăcum însuș patriarhul Iacov l-a numit „așteptarea neamurilor“ (Gen. 49. 10).

Mântuirea omenirii a realizat-o Dumnezeu „la plinirea vremii“ prin încarnațiunea Unicului Său Fiul, după planul conceput din eternitate. Totuș de o necesitate a încarnațiunii cu privire la Dumnezeu se poate vorbi numai în sensul că Dumnezeu hotărând din eternitate să mântuească omenirea în chipul acesta, încarnațiunea cu necesitatea trebuia să urmeze acestei hotărâri, la timpul fixat. Dumnezeu n'a fost *silit* să voiască încarnațiunea Fiului Său, dar *dupăce* a voit-o, ea trebuia să devină realitate. Deci cu privire la Dumnezeu nu se poate vorbi de o necesitate absolută, premergătoare hotărârii de încarnare, ci de una care urmează și-i condiționată de această hotărâre.

Se mai pune însă întrebarea dacă acesta a fost unicul mijloc de mântuire, adică dacă încarnațiunea Fiului a fost absolut necesară pentru realizarea mântuirii neamului omeneșc. Răspunsul firește, nu poate fi decât negativ. Dumnezeu, în infinita Sa înțelepciune și putere, putea să mântuească neamul omeneșc și în multe alte chipuri. A susține că încarnațiunea Fiului a fost unicul mijloc de mântuire, înseamnă a-l limita pe Dumnezeu și a-l coborî în rândul ființelor mărginite. Poate fi vorba numai de necesitate relativă a încarnațiunii, întrucât ea corespunde mai bine dreptății divine, slăbiciunii omenești și mărimii expiării. Dumnezeu pretindea o satisfacție adecuată, completă, infinită, adică corespunzătoare mărimii ofensei aduse Lui prin păcat. Or satisfacție de felul acesta nu putea da nici o ființă mărginită, fie om sau înger. Ba omul prin păcat se transformase în dușman al lui Dumnezeu și era în posesia unei firi alterate. Condițiile pentru restabilirea legăturii sale primordiale cu Dumnezeu nu le putea el întruni. Pentru acest motiv o persoană divină trebuia să ia trup omeneșc și să dea satisfacția cuvenită în locul

omenirii păcătoase. Apoi încarnațiunea era mijlocul cel mai *potrivit* pentru realizarea mântuirii, căci apariția vizibilă a Fiului lui Dumnezeu, patimile și moartea Sa, puteau mai ușor convinge oamenii de mărimea păcatului și a urmărilor sale nenorocite. În plus omenirea avea nevoie de un învățător, care să-i expună adevărul cu autoritatea divină și să-i ofere exemplul unei vieți curate, fapt ce se putea ajunge mai bine prin încarnațiunea Adevărului și Sfințeniei absolute. Afară de acestea, încarnațiunea servea foarte bine pentru manifestarea însușirilor divine: înțelepciune, atotputernicie, dreptate, bunătate etc., și astfel putea conduce omenirea la adevărata adorare a lui Dumnezeu. Și numai din acest punct de vedere se spune în sf. Scriptură: „Fiul Omului *trebuia* să se înalțe” și „Au nu *trebuia* a pătimi acestea Hristos, și a intra întru slava Sa?” (In 3. 14; Luc. 24. 26).

Scopul încarnațiunii este mântuirea omenirii. „A venit Fiul Omului să caute și să *mântuiască* pe cel pierdut”. (Luc. 19. 10). „Că n'a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se *mântuească* lumea prin El”. (In 3. 17). Dacă omul n'ar fi căzut în păcat, Fiul lui Dumnezeu nu s'ar fi încarnat.

S'a mai pus întrebarea, de ce s'a încarnat tocmai persoana a doua a sf. Treimi, și nu alta? Răspuns nu aflăm în revelațiunea divină, totuș sf. părinți pe baza învățăturii despre sf. Treime și despre însaș fapta mântuirii, au încercat să dea unele lămuriri și cu privire la această chestie. Așa s'a spus că s'a încarnat Fiul ca să rămână neschimbată însușire personală. Aceeaș persoană, care este Fiul lui D-zeu, să devină și Fiul Omului. Apoi Fiul este chipul Tatălui, după care s'a creat omul, deci tot după acest chip se cuvinea să se și restabilească în om chipul lui D-zeu. Prin Fiul s'a creat lumea, prin El să se creeze din nou. Persoana a doua a Sfintei Treimi este *Cuvântul* cel etern al lui D-zeu, deci Acesta se cuvinea să *vorbească* omului despre D-zeu.

Firește acestea sunt numai păreri teologice, căci sf. Scriptură spune: Într'adevăr mare este misterul întrupării Domnului, a vieții, morții și învierii Lui.

Peste tot dogma încarnațiunii se numără la marile mistere ale doctrinei creștine — sf. Treime, Încarnațiunea, sf. Euharistie, — care nu pot fi înțelese de mintea omească, ci numai crezute în virtutea revelațiunii divine.

O. Bucevschi.

Noaptea de Crăciun.

E ajunul Crăciunului. Omătul cade neînterupt în fulgi deși și moi. Din ce în ce se întunecă tot mai tare și iată: Noaptea Crăciunului se coboară pe pământ. Inimioarele în mii de copilași se sbat mai puternic ca altădată și sunt cuprinse de o nerăbdare neobișnuită. Indatăce au dispărut și cele din urmă raze ale soarelui, care sărutând încă odată pământul și-au luat ziua bună, mii de ochișori veseli stau ațintiți spre cerul înalt de unde așteaptă să se deschidă porțile și să se coboare îngerașii pe pământ.

Peste tot pământul domnește pace, fericire, veselie și însuflețire! Acum încetează a cădea și fulgii de omăt, ca și când n'ar voi să tulbure liniștea cea măreață.

Deodată cerul ce limpezește din ce în ce tot mai mult. Nourii, cari îl acoperiră în cursul zilei cu un vâl de nepătruns, se risipesc de sub bolta lui albastră-azurie.

În scurt timp, ceriul se împodobește peste tot cu o podoabă strălucitoare. Iată că acum se deschide poarta cea mare de aur a cerului! În haine albe, împodobite cu mii de stelute scânteietoare, întinzându-și aripile, se coboară îngerașii deasupra Vifileemului cu căsuțele de piatră, pătrate, cu turmele de oi și capre, lângă păstorii ce veghiază... cu peștera strălucitoare de raze și cu ieslele pline de mirosul fânului și al florilor din Iudeea.

Peste toate, blândă, senină și liniștită, ca o noapte de Maiu, Fecioara Maria. Iar în brațele ei pruncul Isus, privind în lume ca 'ntr'o depărtare necunoscută. Și parecă vedem

„Cum stă pe paie 'n frig Hristos
În ieslea cea săracă,
Și boul cum suflă milos
Căldură ca să-i facă,

Drăguț un miel cum i-au adus
 Păstorii dela stână
 Și ingeri albi cântau pe sus
 Cu flori de măr în mână“

Coșbuc.

Dintr'odată vălul nemărginit de liniște se destramă și ingeri albi se furișează fluturând din aripi și o muzică legănată prinde să se coboare ca o ploaie de flori peste toate. Inceputul ei nu-l știe nimeni, așa-i de îndepărtat, așa-i de lin, abia numai sfârșitul de ne-a mai rămas limpede în minte: „*Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace și între oameni bună învoire*“...

Și acum pe cel de mult așteptat, slăviți-L! întâmpinați-L! Intr'adevăr omul a căutat mult pe Dumnezeu. Cultura antică, prin Plato și prin Plotin, culminează în neliniște și căutarea de Dumnezeu. Cultura Răsăritului îl căuta magic în semnele stelelor. Cultura biblică îl vestește, precizându-i întruparea. Hristos a venit chemat și s'a întrupat potrivit profetiilor. Intrarea lui în istoria omenirii răspundea unei supreme încordări a spiritului uman. În stăpânirea fulgerătoare asupra lumii greco-romane — care reprezenta atunci forma cea mai înaltă a gândirii — dovedește că el era singurul răspuns pe care-l așteptau întrebările, singura pace pe care o așteptau neliniștile, singurul adevăr pe care îl căuta viața, singura soluție a unui acord între cer și pământ.

Lângă ieslea din Vifleem au îngenunchiat astfel, la un loc, păstorii cei simpli și magii cei prea învățați. Adevărul întrupat era atotcuprinzător și pacificator a toate. Altă atitudine nu putea exista.

Cu toate acestea istoria ne arată oameni cari au refuzat pe Dumnezeu întrupat în carne și oase, cum a fost de ex. Iulian Apostatul. El voia mântuirea „prin sine însuși“, prin orgoliul cugetării omenești. Dar Iulian Apostatul și-a mistuit încrederea aceasta în prăbușirea catastrofală și strigătul lui final: Ai biruit Galileene! proclamă în istorie Adevărul întrupat în ieslea Vifleemului.

În rândurile cărturarilor noștri poate că încă vom găsi unele elemente, cari se declară vrăjmași ai Dumnezeului Inomenit. Apostasia acelor cărturari români e lipsită

de măreția tragică a unei atitudini logice până la extrema limită. Ei n'au orgoliul suficient alui Iulian Apostatul. Ei nu sunt apostatați declarați. Și nici să nu fie!

Neamul românesc care de-alungul veacurilor a fost condus și călăuzit, biruind cele mai mari obstacole, nu se poate lepăda de El, decât să cânte cu toții la olaltă în această noapte mare și sfântă — păstori și magi și cărturari:

Hristos se naște — măriți-L

Hristos pe pământ, — întâmpinați-L!

Prof. A. Buzdug.

Noaptea sfântă.

S'a lăsat întunerecul peste colinele din jurul Betleemului. S'a stabilit și liniștea pe drumul de țara ce leagă Ierusalimul cu orașele din sudul Iudeei, drum supra populat de călătorii urniți din orașele lor în timp de iarnă prin decretul împăratului dela Roma. În bezna nopții doar ici colo veghează focurile făcute de ciobani. În miez de noapte liniștea e întreruptă. Câinii din jurul turmelor încep să latre, oile neliniștite se ghemuesc una într'alta, iar păstorii speriați din somn, privesc aiuriți, neștiind ce s'a întâmplat. O lumină cerească neobișnuită pătrunde bezna nopții, și o stea necunoscută încă, veghează deaproape, deasupra Betleemului. Văzduhul nepătruns de privirea omenească, e străbătut de o melodie divină. Lumina devine mai intensivă, și o apariție din alte lumi, vorbește păstorilor înspăimântați: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe Pământ pace între oameni bună învoire...“

E noaptea sfântă, noaptea în care s'a dat expresie nețărmuritei iubiri a Creatorului acestei lumi, față de creaturile Sale, trimitând pe Fiul Său în lume. E noaptea în care s'a vestit lumii mântuirea. Cuvintele prin cari ingerul a întâmpinat pe păstorii înspăimântați reprezintă în esență programul realizat de Dumnezeu Fiul între oameni. Impăcarea cu noi înșine, împăcarea cu semenii noștri, împăcarea cu Dumnezeu, sunt principiile veșnice, de care este dependentă mântuirea și fericirea noastră. În jurul lor este concentrată întreaga operă a mântuirii realizată de Iisus. Ele stau la

temelia mântuirii. Ele ne sunt lăsământul divin, menit să ne ridice spre dumnezeire. Biserica păstrează de 20 de secole acest testament și caută să-l realizeze prin mijloacele ce-i stau la dispoziție în fiecare din credincioșii ei. Durere, linia aplicării lui nu și-a urmat cursul ascendent, ci este o linie curbă cu adâncituri, cari cad sub nivelul vieții morale din epoca apariției testatorului.

Sărbătorim și în acest an amintirea nopții sfinte. Oare în câte sufletele va avea răsunet cuvintele îngerului? Câți creștini, își vor putea mărturisi loru-și, fără ca să roșească: Am primit lăsământul Mântuitorului, și l-am realizat în parte. Câți vor putea spune: între faptele mele și conștiința mea, e o desăvârșită armonie, cu semenii trăiesc în bună înțelegere și am contribuit și eu după situația mea socială, cu un picur, pentru realizarea păcii universale. Deastădată foarte puțini vor fi din această categorie în întreaga creștinătate. Noaptea sfântă de cei mai mulți contemporani e de mult uitată. Ea nu mai reprezintă nici cel puțin un popas de reculegere morală.

Ne mirăm de câte se întâmplă zi de zi în mijlocul nostru. Ne mirăm, că viața individuală și socială, are aspecte din ce în ce tot mai triste. Căutăm soluții peste soluții, ca să aducem un picur de mângâiere, în familii, sate orașe, națiuni și omenire. Ne învinuim reciproc pentru suferințele unanime. Căutăm pretutindeni medicina lecuitoare a relelor sociale, numai unde ar trebui să căutăm, — nu. Situația critică din raporturile dintre indivizi și națiuni, nu este o rezultată a crizei materiale actuale, ci o dovadă a falimentului moral. Noi cei de astăzi suntem morți sufletește, suntem un mecanism lipsit de viață. Nu mai cunoaștem măsura după care trebuie să selecționăm valorile. Am pierdut chiar și pentru propria noastră persoană, măsura valorii individuale. Inconștienți am omorât pe omul moral, dând frâu liber omului animal. La fel am procedat și în extern. Suferim fiindcă am asasinat etica individuală și socială.

Creștine, un ceas mai de vreme trezește-te la realitate. Noaptea sfântă se apropie. Un prilej de refacere. Lasă drum liber

glasului conștiinței tale, să facă rechizitorul nemilos al faptelor tale. Vei suferi, dar suferința duce la îndreptare. Urmează cu orice preț apelul îngerului, și pacea se va sălășlui în sufletul tău, în raportul cu semenii tăi, și în ultima instanță în întreaga omenire.

Prof. G. Muntean.

Iisus Hristos.

Au trecut 19 secole, dela terminul fixat pentru mântuirea neamului omenesc, care după vocabularul apostolic fusese „plinirea vremii.“ Au trecut 19 secole, dela cel mai important eveniment din istoria omenirii. Au trecut 19 secole, de când „Dumnezeu a trimis pe Fiul său cel născut din femei, carele s'au făcut sub lege; ca pe cei de sub lege să-i răscumpere, ca să luăm moștenire fiească. (Gal. 4, 4-5).

Când deci dorința spiritelor după un mântuitor își ajunse punctul de culminație atât la jidovi, cât și la păgâni, a sosit Iisus Hristos, fiul Domnului și cu El o conștiință nouă, un timp nou, o realitate nouă, o lume nouă.

Lumea greco-romană îmbătrânise, Mântuitorul lumii trebuia s'o întinerească. Lumea veche arătase ce poate face omenirea cu puterile ei proprii. Necesitatea mântuirii se evidențiasse foarte tare, și terminul pentru primirea Mântuitorului era pregătit. În zilele lui August se apropia scadența săptămânilor de ani ai lui Daniil (9, 24), templul lui Zorobabel aștepta pe cel care avea să-l preamărească. Mii de ani trecuseră, de când Adam cel dintâiu a devenit protopărintele omenirii păcătoase, acum trebuia să sosească al doilea Adam, Logosul divin, care să împace lumea cu Dumnezeu, și să-i dea o viață nouă.

Cu toate că lumea veche avea o cultură înfloritoare, în cece privește morala și religiozitatea, era cu totul pierdută. În dosul strălucirii vechi, pândeau sărăcia. Intreg așezământul social era zdrobit. Vieța familiară era degenerată. Disperarea se sălășluise și între cei cari mai aveau puțină pricepere. Aceste triste timpuri, trebuiau să deschidă ochii oamenilor, ca ei înșiși să poată vedea în ce mare abis au căzut. Omenirea însă, ca și „fiul rătăcit“ din evan-

ghelia lui Luca, trebuia să caute mai întâiu casa tatălui său.

Dumnezeu nu simțea plăcere în fața păcatelor, dar le admitea în urma îndelung răbdării Sale, și a format în om simțul pentru dreptate, ca după ce din faptele proprii ale noastre ne-am convins că suntem nedemni de viață, atunci abia să ne gratifice cu ea în urma bunătății Sale.

Deci când răutatea ajunsese punctul culminant, când omenirea părea coaptă pentru judecată și moarte, a sosit „plinirea vremii.“

Atunci s'a manifestat iubirea Dumnezească în toată splendoarea Sa cerească, mântuind neamul omenesc prin Unul născut Fiul al Său, căci „unde era păcatul mare, acolo a prisosit și harul“ (Ron. 5, 24.)

Nașterea lui Hristos, este cel mai însemnat moment al întregii istorii universale a omenirii, este ziua nașterii noastre spirituale, este ziua trezirii la o nouă viață.

Dela nașterea lui Hristos lumea s'a schimbat.

Omul antic a fost sclavul puterilor de cari era stăpânită natura. Dacă căuta să se elibereze de acele lanțuri fie prin asceză budistă, prin înțelepciunea elinului sau tăria de caracter a romanului, nu se schimbă decât felul sclăviei. Cu venirea lui Iisus, au fost zdrobite lanțurile sclăviei și se dete curs liber, libertății omenesti. El și numai El a dat noilor veniți, „barbarilor“, puțința unei armonii a sufletului omenesc cu enigmatul vieții. El a fost acela, care a răușit să creieze o împărăție a lui Dumnezeu pe pământ, o împărăție de care nici vechii romani nu visau, că s'ar putea crea.

„Luați jugul meu asupra voastră și învățați-vă dela mine că sunt blând și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre. Că jugul meu e bun și povara mea este ușoară“. (Mat. 11, 29-30).

Aceste cuvinte ale Mântuitorului, sunt un glas ce răsună prin două mii de ani, ca o eternă simfonie a Cerului.

Fiul Cerescului Domn, a venit în lume, ca să pună capăt legământului vechiu și în locul aceluia, să înființeze unul nou, unul al păcii, al milosteniei și iubirei, nu al legii precum a fost cel vechiu.

Numai prin Hristos, oamenii și popoare au înviat la viață, la realitate, la adevă-

rata fire omenească, capabilă de idealuri morale, așa cum e, cum a făcut-o Dumnezeu.

Iisus prin viața Lui cea sfântă și moartea Lui cea nevinovată, prin jertfa sângelui său, „o pildă“ a dat omenirii.

Și a dat-o, cum numai Fiul lui Dumnezeu a putut-o da în cea mai înaltă accepție a cuvântului.

Ziua de 25 Decembrie, este ziua mântuirii pentru toată omenirea. Să ne plecăm deci genunchii cu smerenie în fața aceluia care s'a născut în ieslea din Vifleem și a murit pe crucea de pe Golgota.

Prof. G. Stănescu.

Cântarea îngerilor.

„Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni: binevoire! (ev. Luca 2, 14). Acesta a fost imnul, cu care îngerii au salutat odinioară nașterea Mântuitorului. Cântarea îngerilor, este cântarea păcii, dar deși aproape de 2 milenii, de când ea a fost intonată pentru prima oară, omenirea nici până azi nu s'a pătruns de senzul ei adânc, căci pace pe pământ și binevoirea dintre oameni azi lipsește, mai mult ca oricând. Priviți relațiile dintre popoare și spuneți de ați aflat acolo pace și binevoire? Coborâți-vă în sânul națiunilor, priveliștea ce vi se imbie, este a unei mari agitate până în adâncime. Pacea și binevoirea, lipsesc din relațiile dintre oameni căci, ele sunt absente din sufletul lor.

Corul îngerilor cu al păstorilor, cele cerești cu cele pământești, s'au unit odinioară întonând imnul sacru al păcii. După auzirea vestei îmbucurătoare hotărârea păstorilor a fost promptă: „Să mergem, dară, până la Betleem, să vedem lucrul acesta ce s'a făcut și pe care Domnul ne-a dat să-l cunoaștem“. Drumul păstorilor a fost scurt și drept, el a dus direct la Mântuitorul. Ceata celor simpli, s'a grăbit să apuce drumul Betleemului, drumul mântuirii.

Cântecul mulțimilor de azi, răsună altfel de cât cel al îngerilor și al păstorilor din preajma Betleemului. Iar drumul lor, nu mai duce spre Christos, ci este abătut în alte direcții. Psihologul francez Gustav Le Bon în cartea sa „Psihologia maselor“, zice: „Credințele generale sunt suporturi

necesare a civilizațiilor, ele imprimă o orientare ideilor, ele singure pot inspira credința și crea sentimentul de datorie. Popoarele au simțit totdeauna utilitatea de a avea credințe generale și au înțeles din instrict, că dispoziția lor va însemna pentru ele oara decadentii" (pag. 121). Dacă credințele maselor sunt pilastri pe cari se reazămă civilizațiile, dacă ele sunt creatoarele sentimentului datoriei, care e efortul care se depune, pentru a îndrepta sufletul maselor spre credința în Christos, din care s'a hrănit civilizația Europei?

Efortul e prea mic și rezultatul aproape disparent.

Dacă primii închinători la ieslea unde zăcea Mântuitorul au fost păstorii, deși mai târziu, dar nu au lipsit nici magii. Steaua care-i călăuzea deși a dispărut pentru un timp, înțelepți fiind, s'au adresat scripturilor cari i-au lămurit acolo unde, știința nu-i mai ajută. După lămurirea găsită în scripturi steaua le reapare și mai strălucitoare ducându-i direct la Mântuitorul. Dacă păstorii i-au cântat noului născut imnul păcii, magii i-au adus daruri regești.

Care e steua călăuzitoare a magilor timpului nostru? Este ea cea care duce spre Christos ori este alta? Care este ideea care-i mistue și-i pune pe drum, este el egal cu al magilor vechi, este dorul de a afla pe Mântuitorul? Dacă acest dor i-ar împinge la drum și atunci când steaua științei nu le mai oferă un guid suficient s'ar adresa evangheliei, ea le-ar indica drumul spre Vifleemul mântuirii.

Cântarea îngerilor este streină zilelor noastre, căci atât drumul mulțumilor, cât și al înțelepților nu mai duce spre Belem. Ziditori, cari muncesc azi la edificiul păcii, neglijează tocmai peatra care ar trebui să o puie în capul unghiului și care e evanghelia lui Christos. Nu prin formule artificiale se va stabili pe pământ pacea și între oameni binevoire, ei prin dirijarea sufletului maselor și înțelepților spre Christos.

Un fizician din anticitate zicea: dați-mi un punct de sprijin în univers și eu voi urni pământul. Mântuitorul ne-a dat acest punct de sprijin în lumea spirituală, acest punct este El însuși. Sprijiniți pe el noi vom putea să îndreptăm axa morală a omenirii, care — axă, — azi e deplasată. Când toți vor fi

pătrunși de cuvintele Mântuitorului: „Toate câte doriți să vă facă vouă oamenii și voi faceți-le lor, căci această este legea și proorociei“, (Mat. 7, 12) atunci numai, popoarele unite vor cânta imnul îngerilor „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu“ atunci numai, pe pământ va fi pace iar între oameni binevoire. Atunci serbarea Crăciunului a dobândit adevărata interpretare.

Sofron Vlad.

CRONICĂ

De sfintele sărbători ale Crăciunului și Anului nou urăm cetitorilor și colaboratorilor noștrii, sărbători vesele, cu spor de viață creștinească aducătoare de fericire, pace și belșug.

Membrii Sfântului Sinod se vor întruni în ziua de Joi, 18 Dec. c., pentru a discuta noua situație creiată bisericii prin bugetul anului viitor, care a fost depus în discuția parlamentului Marți în 16 Dec. c.

Se va zidi o nouă biserică ortodoxă în Cluj. Duminecă, în 14 Decembrie a. c., la sfârșitul Sfintei Liturghii, a predicat P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae*, îndemnând, prin cuvinte convingătoare, pe credincioși la o viață mai creștinească, respect față de biserică și rânduielile ei, cât și față de sfintele taine. La sfârșit a făcut un călduros apel pentru sprijinirea morală și materială a acțiunii pornite pentru zidirea unei noi biserici ortodoxe parohiale în Cluj. — După masă s'a ținut o adunare generală a credincioșilor noștri din parohia a treia din Cluj, de sub conducerea parohului Aurel Mușat. Adunarea a fost prezidată de Prea Onoratul protopop *Nicolae Vasiliu*. După constituirea comitetului de acțiune, din partea celor prezenți s'a subscris pentru fondul de zidire al noiei biserici, frumoasa sumă de 116.000 L, care adausă la sumele anterioare se ridică la aproape 500.000 Lei.

În adunarea preoților din capitală, la care au luat parte și delegați din țară, ținută de ziua de 13 Dec. c. s'a discutat situația ce s'a creiat prin proiectul de buget pe 1931, în care se prevede că se va

da bisericii ortodoxe române subvenții ca și celorlalte culte, fără să fie trecut în proiectul de buget statul general cu numărul preoților, diaconilor și cântăreților, împărțiți pe categorii și cu salarii pentru fiecare persoană, și situația preoților profesori și învățători, creată prin legea cumulului. S'au hotărât următoarele: 1. Să se intervină a se menține în bugetul viitor aceeași situație pe care clerul o are în prezent. Plata clerului să fie prevăzută în bugetul anului 1931 cu stat general trecut chiar în buget, cum s'a urmat și procedat până acum, iar plata să se facă prin organele ministerului de culte. 2. Preoții, profesori, și învățători să se bucure de același drepturi ca și toți ceilalți membri ai corpului didactic în ceea ce privește dreptul la a II-a catedră sau slujbă și să fie plătiți la fel cu ei. Au delegat comitetul asociației clerului român și comitetul soc. clerului „Ajutorul” să prezinte moțiunea, autorităților în drept și să facă intervențiile pentru păstrarea drepturilor avute de preoții.

Cu cât vor fi reduse salariile funcționarilor publici. La ministerul de finanțe s'a întocmit proiectul de lege pentru reducerea salariilor funcționarilor publici, ai caselor autonome și regiilor publice comerciale, printr'o impunere specială. Reducerea va avea un caracter trecător, fiind făcută numai spre a se face față nevoilor bugetare. Minimum de salariu, care nu va fi supus cotei de impuneri a fost socotit până la 3000 Lei; dela 3 la 4 mii Lei se va reduce cu 10 la sută; dela 5—10 mii Lei cu 17 la sută; dela 10—20 mii Lei cu 20,5 la sută; iar salariile peste 20 mii Lei vor fi impusă cu 22 la sută. Reținerile pentru Casa pensiilor și impozitul pe salarii se vor calcula la salariile integrale, astfel cum au fost înscrise în bugetul respectiv, înainte de aplicarea cotei de reducere. Procentul de reducere se va aplica la salariul brut total (fără chirie și ajutor de familie), iar suma obținută va fi scăzută din salariul ce primește fiecare funcționar. Reducerea de salarii se va face cu începere dela 1 Ianuarie.

Milostenie organizată modern. În orașul Bernburg din Germania, Consiliul comunal a avut originala idee de a organiza caritatea publică în felul următor: La toți câți erau împărțiți mai înainte cu ajutoare bănești, de astă dată li s'au împărțit bonuri cu cari pot obține alimente dela locuitorii mai înstăriți din oraș. Cei ce au dat alimente cu bonurile își pot achita o parte din dare. În felul acesta au fost ajutați în mod mai simțitor cei lipsiți, căci la preschimbarea bonurilor fiecare se va fi îndemnat să dea o bucătică de pâine mai mult decât valoarea bonului. Este un sistem de ajutorare care poate fi aplicat cu folos în toate orașele unde se dau ajutoare celor fără de lucru.

La **LIBRĂRIA EPARHIALĂ** din Cluj se află de vânzare **ORNATE BISERICESTI** (felon, patrafir, brâu, mânecuțe) în culori bordo și albastre, confecționate ineseptionabil, din stofă fină cu broderii aurite (spic de grâu și flori), cu prețul dela 6500—8500 Lei.

N O U ! A apărut: **N O U !**

„**CLUJUL ROMÂNESC**”
CALENDARUL Eparhiei ortodoxe
române a Clujului
pe anul comun 1931.

— Anul al IX-lea. —

Prețul: cu șematism 50, fără șematism
25 Lei. — Se poate procura dela **Librăria Eparhială, Cluj, Piața Cuza Vodă 6.**

A apărut: Prețul 40 Lei.

Pr. Ion Goron „NOUA LEGE”
cuvântări despre fericirile evanghelice.

Pentru preoții din eparhie și pentru abonații „Renașterei” 30 Lei.

Tipografia Eparhiei ortod.
din Cluj (Str. Baba Novac Nr. 7)
primește spre executare promptă:
tot felul de tipărituri!